

- розв'язання проблем, що пов'язані з поверненням майна релігійних організацій, що було незаконно конфісковано в них у попередні роки.

Незалежно від їхніх релігійних переконань, громадяни отримують різні типи та рівні освіти.

Висновок. Кожній людині гарантується право вільно висловлювати свої думки, свободу совісті та релігії; можливість змінити релігію чи переконання. Одним із найважливіших аспектів релігійних законів та положень є те, що механізм реалізації права на свободу релігії в Україні є чітким юридичним визначенням принципу відносин між державою та церквою.

Література:

1. Марія Лубська Реалізація та захист конституційного права на свободу світогляду та віросповідання в Україні.

2. Свобода релігії та віросповідання в Україні в контексті дотримання міжнародних стандартів з прав людини та основних свобод / За ред. Володимира Яворського/ Українська Гельсінська спілка з прав людини, МГО Центр правових та політичних досліджень «СІМ». Худож.-оформлювач Б.Захаров. – Харків: Фоліо, 2005 – 92 стор URL: http://library.khpg.org/files/docs/Freedom_of_religion-Last.pdf (дата звернення 19.11.2020)

3. Урок 27: особливості застосування статті 9 «свобода думки, совісті і релігії». Північно-східне міжрегіональне управління міністерства юстиції URL: <https://www.sumyjust.gov.ua/urok-27-osoblyvosti-zastosuvannya-statti-9-svoboda-dumky-sovisti-i-religiyi/> (дата звернення 20.11.2020).

Трень Т.О.,

курсант 2 курсу

*факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Сердюк Л.М.,

доцент кафедри

*теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНЕЗИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Ми живемо в час бурхливих змін, насичений історичними подіями. Право, так само, як і суспільство, не є сталим у своєму розвитку. Сьогодні Україна проголосила, що людина, її честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою цінністю. Права людини перебувають у постійному

розвитку, відображають динаміку суспільних відносин і зростання правосвідомості громадян [1, с.9]. Тому зараз, як ніколи, актуальним є дослідження теоретичних аспектів цього інституту.

Вважаємо за необхідне розтлумачити, що саме являють собою права людини. Говорячи зрозумілою для кожного мовою, це права, необхідні нам, нашим знайомим, друзям для нормального існування, які при цьому б не викликали заперечень з боку інших людей. Пропонуємо розглядати права людини у двох аспектах. Перший полягає у тому, що людина має невідчужувані права тільки тому, що вона людина. Другий характеризує юридичну природу прав людини, що знаходить відображення в законодавчих документах, що створюються державою та на міжнародному рівні.

В юридичній науці права людини найчастіше розуміють як «певні можливості людини, необхідні їй для існування та розвитку в конкретних історичних умовах, які об'єктивно зумовлюються досягнутим рівнем розвитку людства і мають бути загальними та рівними для всіх» [2]. Ми підтримуємо таку наукову позицію.

Історія виникнення прав людини має глибоке коріння, починаючи з міфологічного та наївного їх усвідомлення – до теоретико-наукового обґрунтування. Доречно буде зазначити, що фахівці з філософсько-правових проблем окреслюють простір, який забезпечує кожному людину умовами її самореалізації, тобто простором її особистісної автономії [3, с. 164]. Цікаво, що ідея прав людини тісно пов'язана з християнством. Це можна пояснити завдяки вченню про свободу та створення людини «за образом і подібністю Бога», і, відповідно, наділенню особи гідністю.

Треба також відзначити, що розвитку ідеї прав людини сприяв антропоцентризм епохи Відродження, який заклав фундамент для багатьох ліберальних ідей. Саме гуманістичні ідеї дали поштовх формуванню цінності людини як такої.

Враховуючи той факт, що права людини є надзвичайно важливими для розвитку конституційного права, абсолютно не дивно, що першими у світі конституційними за своєю сутністю та змістом актами стали декларації прав людини, як досі є чинними у різних країнах: американський Білл про права 1789 р., французька Декларація прав і свобод людини та громадянина 1789 р. та інші. Треба відзначити, що саме ці документи були покладені в основу перших загальновідомих конституцій і конституційних актів, а Загальна декларація прав людини 1948 р. визнана сьогодні майже всіма державами світу.

Виділяють три покоління прав людини. Перше покоління – громадянські та політичні права. Друге – соціально-економічні та культурні. Деякі вчені наполягають на існуванні третього покоління, до яких належить право на мир, чисте навколишнє середовище, рівне користування спільною спадщиною суспільства. Виокремлення таких поколінь є умовним, проте воно досить наочно демонструє послідовну еволюцію в розвитку цього інституту,

історичний зв'язок епох, загальний поступ у цій сфері [4, с. 189].

У більшості країн Європи запекла боротьба за права людини тривала аж до Першої світової війни, а на інших континентах – здійснюється й досі. Метою політичної діяльності всіх демократичних сил є забезпечення максимально можливого в певних історичних, соціально-економічних і духовних умовах здійснення прав і свобод кожної людини.

Характеризуючи встановлення прав людини, хочемо провести паралелі з СРСР. На території СРСР людина розглядалась як ланка – елемент суспільної системи. Звісно, в загальному значення це і повинно бути так. Але крім цього, закони визнавалися тільки як об'єктивна реальність, які повинна підкорятися людина. За цих умов вона ставали на шлях пристосування та цим самим втрачала свою індивідуальність. До особи пред'являлися вимоги саме як до громадянина, знижуючи соціальний зміст прав та свобод. Якщо ж права людини обмежити тільки громадянськими правами та свободами, будемо мати державу громадянського суспільства тому, що права людини не співпадають з правами громадянина. Вважаємо, що існуюча система права має відрізнити поняття «людина» і «громадянин» в їх правовому розумінні.

Важливою подією для розвитку прав людини стало прийняття 9 листопада 1995 р. України до Ради Європи. Наша держава приєдналася до багатьох європейських конвенцій у галузі прав і свобод людини і взяла на себе конкретні обов'язки щодо імплементації їх норм у національне законодавство. До того ж, членство у Раді Європи стимулювало процес підготовки ти прийняття Конституції – основного закону нової демократичної держави.

Отже, права людини мають багатовікову історію. Кожному шаблю їхнього розвитку притаманна юридична концепція людини як суб'єкта права і відповідні уявлення про їх права й обов'язки, свободи і несвободи. Саме людина визначає соціальний прогрес, міру історичних досягнень суспільства, тому її права та свободи є невід'ємною цінністю.

Література:

1. Давидова М.В. Права людини та громадянина в сучасних демократіях: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» /М.В. Давидова. – Миколаїв, 2004, 2004. – 16.
2. Рабинович П. Основні права людини: поняття, класифікація, тенденції /Укр. часопис прав людини. – 1995. - № 1. – С. 14-22
3. Антропологія права: навч. посіб. / В.І. Кушерець, В.М. Кравець, С.О. Масьондз та ін.; за ред. В.І. Кушереця. – К.: Знання України, 2011. – 223 с.
4. Матузок Н.И. теория государства и права: учебник / Н.И. Матузов, А.В. Малько. – 2-е изд. – Х.: Право, 2009. – 468 с.